7 ta' Marzu, 1949 Imhallef:

L.Onor, Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D. H-Pulizija cersus Joseph Olivieri Munroe

Libell — "Innuendo" — Ironija — Komunismu — Ministru — Editur.

F'materja ta' inĝurga per mezz ta' l-istampa l-inĝurja tista' tirribulta per mezz ta' "innuendo".

L-"innuendo" jista' jkun ta' ževoj vorta, jiĝifieri dak li per mezz tieghu tiĝi identifikata l-persuna li ma tkunz issemmiet b'isimha, u dak li per mezz tieghu jiĝi stabbilit is-sens tal-kliem ritenut in-

ğurju: mill-persuna li tippretendi li ğiet inğurjata.

Hura pačifiku fl-insenjamenti dottrinali illi materja per sè mkva lihelluža tista' ssir tati meta tassumi l-forma ta' l-ironija. U hija salutari l-massima li biez il-kitba inkriminata tiĝi ritenuta uĝurjuža, jew le, ghandha tingara kollha kemm hi bhala haĝa wahda, u mhuz jittiehdu d-diversi paragrafi ta' dik il-kitba izolatument; b'mod li wieĥed ghandu jara l-konnessjoni li jkun hemm bejn dawk id-diversi partijiet tal-kitba ukriminata.

Dak li kellu f mohho l-imputat meta kiteb l-artikolu ngurjuž ma huz materjali biez tigi stabbilita l-imputabilità; kif langas ma hija materjali l-prova li huwa ma kelluz l-intenzjoni deliberata li jingurja lill-persuna milguta bil-kitba tieghu. Meta mbaghad il-kliem jinkiteb b'tan ironiku, l-intenzjoni malizzjuža hija ntiža fl-istess ironija.

L-imputazzioni li wiched huwa komunista hija mputazzjoni ngurjuża; u l-inguria tikber fil-gravità taghha meta dik l-imputazzjoni ssir

kontra ministra tal-Kuruna.

Il-fatt li fl-apinjoni ta' l-aditur tal-gurnal fejn deher l-artikolu libeltus inkriminat dak l-artikolu mhuz libellus, ma jiswiez bhala attenwanti billi l-editur ikallu certa esperjenza. Dik l-esperjenza ta' l-editur, ghall-kuntrasju, ghandha pjuttost taggrara l-piena, ghaz b'dik l-esperienza huwa aktar facili ghalih li jinduna biz-zorta libellusa tal-kitba nkriminata.

Dan hu appell ta' l-imputat minn sentenza moghtija mill-Qorti Kriminali tal-Magistrati ta' Malta tat-22 ta' Dicembru 1948, li biha hu gie misjub hati talli, bhala editur tal-gazzetta "The Nation", fin-numru 156 ta' dik il-gazzetta, tal-20 ta' Ottubru 1948, fl-artikolu ntitolat "Fragments", ta malafama lill-Onorevoli Dominic Mintoff, Ministru tal-Kuruna f'Malta, u fiha attribwielu fattijiet determinati bi skop li joffendi l-unur u l-fama tieghu u jesponich ghad-disprezz tal-publiku, u gic kundamat ghall-piena tal-multa ta' £5;

Dina l'Qorti, wara li ezaminat l-inkartament......

ghamlet dawn ir-riflessjonijiet;

Ma hemmx kwistjoni bejn il-partijiet illi, meta gie publikat l-artikolu ti minuu tilmenta l-Prosekuzzjoni, l-imputat kien i-editur tan-"Nation", u ghalhekk, jekk hemm responsabilità kriminali, dina taqa' anki fuqu, skond l-art. 26 tal-Ligi

ta' l-Istampa, Kap. 117 Ediz. Riv.;

Kif jidher car mill-iskritturi ta' l-imputat, u kif deher mill-argumenti tad-difensur tieghu waqt it-trattazzjoni ta' dan l-appell, il-kontestazzjoni hi wahda, u radikali; jigifieri illi l-artikolu mhux libelluz, ghaliex, in kwantu ghal dawk il-partijiet ta' l-artikolu li filiom jissemma "nominatim" il-Ministru Mintoff, filiom jew ma jinghad xejn ingurjaz, jew anzi l-Ministru jigi mfabhar; u in kwantu ghall-partijiet l-ohra ta' l-artikolu; l'dawn ma hemmx hlief asserzjonijiet generici dwar il-Komunisti, bla ebda idea ta' riferenza lill-Ministru Mintoff;

Gha hekk l-indagim involuta fil-kawża hi wahda - jekk

l-artikolu hax libelluž a dannu ta' dak il-Ministru;

Lartikolu jikkonsisti f'sebgha partijiet jew paragrafi. Flewwel parti jinghad li waqt diskussjoni fil-Parlament, u wara interruzzjoni ta' membru tal-partit Nazzjonalista, il-Ministru Mintoff qal li hu ma jirtollerax interruzzjonijiet minn membru ta' dak il partit, li skend id-Djarju ta' Ciano kien qed jirčievi flus mill-Gvern Taljan. Fit-tieni parti l-artikolista igbid kemm kien ikun interessanti kieku issa jiği publikat id-Djarju ta' Togliatti, biex wiehed jara x'kontatti hemm bejn il-Komunisti Taljani u l-Komunisti Maltin. Fit-tielet parti jinghad li l-publikazzjoni tad-Djarju ta' Togliatti tkun tista' tixhet dawl fuq il-validità ta' xhieda guramentata, li dwarha l-Komunisti ghandhom 'verv interesting notions''. Fir-raba' parti jinghad kemm hu dnub li l-Prim Ministru ma fdax lill-Ministru Mintoff bid-dikasteru tal-Pulizija, ghaliex dan hu żaghżugh u energiku, u taht id-direzzjoni tieghu l-attivitajiet tal-Komunisti lokali malaji kienu jinkixfu. Fil-hames parti jinghad li, peress li Malta hi vičin lejn l-Italja u hi fortizza, aktarx li l-Komunisti

ti Taljani gew moghtija istruzzjonijiet minn Moscow biex jin-kludu anki l-Komunisti Multin. Fis-sitt parti hemm riportat bran mid-diskors ta' l-Attorney General ingliz, li fih jinghad li l-Komunisti huma "fifth columnists", li jaghulu attijiet ta' sabotagg taht id-direzzjoni ta' Moscow. U fl-ahhar parti jigi rakkomandat li kulhadd jordna l-kopja tad-"Diary" ta' To-gliatti minn issa, biss il-Komunisti jehduha b'xejn. L-artikolu jispičća bil-kliem, fit-tarf ta' dina l-parti, "Poche parole al buon intenditore";

Biex tiği mpustata sewwa l-kwistjoni hu spedjenti li jiği ežaminat f'liema mod il-Prosekuzzjoni tahseb li l-artikolu jinguria lill-Ministru Mintoff, u f'liena mod l-imputat ighid li

ma heminx inguria;

In kwantu ghall-Prosekuzzjoni, skond il-verbal fol. 2 talprocess, dina tikkunsidra li l-artikolu ukriminat jaghmel "innuendo", fis-sens li mip jaqrah ghandu jifhem illi l-Ministru Mintoff huwa komunista, li kellu relazzionijiet ma' Togliatti u kontatti ma' komunisti taljani, li ghalhekk mhux il-persuna adattata li jkollha tuht it-tregija taghha l-Ministeru tal-Pulizija, u li x xhieda li dan il-Ministru ta bil-gurament mhix ta' min joughod fugha:

Ghandu jinghad, "en passant", illi hu fatt accettat bejn il-partijiet (ara xhieda ta' l-istess imputat) li fi process iebor kriminali l-Ministru Mintoff ghamel dikjaruzzjoni taht gura-

ment fis-sens li hu ma hux komunista:

L-imputat fix-xhicda tieghu rribatta li fl-ewwel parti ta' l-artikolu hemm semplići affermazzjonijiet ta' fatt bl-ebda mod ingurjuž; fit-tieni, tielet, hames, sitt u seba' paragrafi, ma hemmx blief riferenzi generali gball-komunizmu u ghal hadd in partikulari; fir-raba' parti l-Ministru hu anzi mfahhar bhala kandidat tajjeb ghall-ministeru tal-Pulizija in vista tal-kapacità u attività tieghu;

L-imputazzjoni hi bażata fuq l-"immuendo". Dan l-"immuendo" hu ta' żewý xorta, jigifieri, kif jispjega l-Gatley, "On Libel and Slander" p. 522, "Innuendo identifying the plaintiff" u "Innuendo as to the meaning of the words";
In kwantu ghall-cwwel xorta ta' "immuendo", dan japplika ghal dawk il-partijiet ta' l-artikolu li l-Prosekuzzjoni ssostni li huma ngurjuži u li jirriferixxu ghall-Ministru Min-

toff, ghad li ma jsemmux ismu. Infatti dan l-"innuendo" hu hekk definit minn Gatley (loc. cit.): "where the plaintiff is described by his initial letters, or by a fictitious name, or by the name of somebody else, or (dan hu l-każ preżenti) where he is not mentioned at all";

In kwantu ghat-tieni xorta ta' "innuendo" hu pacifiku fl-insenjamenti dottrinali li materja per sè mhux libelluza tista' ssir tali meta tassumi "the form of irony" (ara Spencer Bower, "A Code of the Law of Actionable Defamation", page 45, u nota ittra (r); ara wkoll l-Odgers, "Libel and Slander", fejn jinghad "the plaintiff may also aver in his statement of claim that the words were spoken ironically"). Hekk ukoll il-Frola, "Delle Ingiurie e Diffamazioni", pag. 288, fejn jghid: Frola, "Delle Ingiurie e Diffamazioni", pag. 288, fejn jghid: "Talvolta avviene che il concetto che si suol esprimere si presenti con parole in apparenza contrarie, e allora si ha l'ironia......." Il-Folkard, "The Law of Slander and Libel", jaghti definizzioni komprensiva fejn jghid—pag. 355—"An innuendo is sometimes necessary, where the language of the defendant is apparently innocent and inoffensive, but where, nevertheless, by virtue of its connection with known collateral circumstances, it conveys a latent and injurious imputation";

Stabbilit dan, hu agevoli li l-gudikant jara jekk l-artikolu, minhabba l-"innuendo" allegat, miftiehem dan l-"innuendo" legalment fis sens proposes, buy libelluz bi basse tal-Ministers

legalment fis sens premess, hux libelluz bi hsara tal-Ministru

Mintoff:

Mintoff;

Il-Qorti t'bda bit x tosserva illi, jekk hemm każ tipiku ta' kemm hi salutari l-massima li l-kitba nkriminata ghandha tinqara "as a whole", dak il-każ hu proprju dan. Hu car, ghal kull min jagra dan l-artikolu, illi s-seba' paragrafi tieghu ghandhom bejniethom rabta tali li, kieku kull wiehed kellu jiği kunsidrat bhalli kieku ma keliux x'jagsam ma' l-iehor, allura ma kienx ikun hemm ebda sens fl-artikolu. Qal sewwa Lord Kenvon C.J. fil-kawża "R. v. Reeves" (Peake, Add. Ca. 84; 26 How. St. Tr. 530) illi min jiğğudika ghandu jiddiriği l-indağini tieghu "to gather the general effect which the whole composition would have on the minds of the public". B'dan ilmod biss jista' wiched jasal ghal dak li fil-ğurisprudenza taljana ğie, bi frazi felici, imsejjah "il vero concetto dominante" ta' l-artikolu (ara Coen, Rep. voce "Stampa", para, 62);

Issa, meta wiehed jikkunsidra l-artikolu kollu "as a whole", u jikkunsidrah, sija pure, "in a fair, free and liberal spirit", u anki jżomn quddiem ghajnejh illi "considerable latitude must be given to political writers", ma jistax, čjononostante, ma jiğix ghall-konkluzjoni li l-artikolu hu fil-fatt libelluż ghad dannu tal-Ministru Mintoff, in kwantu li dak li jifhem min jaqrah hu li dak il-ministru ghandu x jaqsam mal-Komunisti Taljani, li ma tantx ghandha tiği emmnuta d-dikjarazzjoni tieghu taht gurament li hu udux komunista, u fi x ironija kienet tkun kieku dak il-Ministru kellu jiği nominat Ministru tal-Pulizija biex jisradika l-Komunizmu minn Malta;

Dwar li l-artikolu hu dirett kollu kemm lu ghall-Ministru Mintoff ma jistax ikun hemm dubju. Din hija l-impressjoni li jiehu kull bniedem ragjonevoli li jaqra l-artikolu. Din hija l-impressjoni ta' l-Imhallef sedenti. U kif qal Lord Scrutton, in "Ley vs. Hamilton" (1934)—ara Ball, "Libel and Slander", p. 113,—'a judge is supposed to find what the great majority of reasonable men would think, without any evidence except his own intuition". Imma hemm anki čirkustanzi estrinseči li jiehdu ghall-istess konklužjoni. Dawn huma prinčipalment

dawk li sejrin jinsteinghu :-

1. II-ghaliex (hu leģittimu li wiehed jistaqsi) fost il-vizzji u perikoli kollia tal-Komunižniu, ghandha tissemma f'dan l-artikolu, fejn f'žewģ paragrafi hemm imsemmi "nominatim" il-Ministru Mintofi, proprju ċ-ċirkustanza li l-Komunisti ghandhom "very interestine notions" dwar ix-xhieda bil-ġurament? Anmenokkè wiehed ma jridx jabbanduna l-loģika u l-bwonsens, ma jistax ma jirrispondix illi l-artikolista ghažel dik fost iċ-ċirkustanzi l-ohra kollha ghaliex, peress li l-Ministru Mintoff kien iddikjara b'ġurament f'kawža ohra li hu nea kienx komunista, kienet dik iċ-ċirkustanza li setghet ağevolment tik-konnettich fil-hsieb tal-qarrej ma' dak li kien qieghed jinghad fl-artikolu dwar l-idea tal-ġurament li ghandhom il-komunisti;

2. Jekk l-artikolista ried ifahhar lill-Ministru Mintoff ghall-energija u ghall-kapacitù tieghu, hu certament stran li l-artikolista kellu proprju jaghžel li jdahhal dan it-tifhir filkontest ta' artikolu fejn jissemma l-Komunižmu, u aktar stran li kellu jikkonnetti dan it-tifhir mhux mad-dikasteru li ghalih hu attwalment prepost il-Ministru Mintoff, jew ma' xi xoghol

iehor, imma proprju mal-Ministeru tal-Pulizija in relazzjoni mal-Komunizmu f'Malta, Anki hawn il-logika u l-bwon sens jurn li t-tifhir hu mina dik ix-xorta ta' "ironical praise" li, bir-ragun, hi kunsidrata bhala libelluza (ara Boydell va. Jones, 4 M. & N., 446; 7 Dowl. 210; 1 H. & H. 408; R. v. Brown, 11 Mod. 86, Holt, 425; Sir Baptist Hick's Case, Hob. 215). Il-Folkard (p. 91) jiččita kaž li fih l-imputat kien kiteb pamphlet intitolat "Advice to the Lord Keeper by a Country Parson", a tah parir li "he would have him love the Church as well as the Bishop of Salisbury. — manage as well as Lord Haversham, — be brave as another lord —" u b'hekk, lil kull wiehed imsemni tah "a character". Id-difensur ta' l-imputat f'dik il-kawża argumenta (kif ĝie argumentat f'din il-kawża) li "there was no rai se to charge the defendant because he said no ill thing of any person, and all he said was good of them". Il-Qorti ddecedict li t-ton ironiku rrenda l-pamphlet libelluz. Hekk fil-każ preżenti. Dawk li l-Odgers isejjah "surrounding circumstances" (p. 133) jikkonvertu t-tifbir, minn tali, f'in-gurja;

3. Fix-xhieda tieghu l-imputat qal dawn il-kliem:— "Jiena haseji ilii l-artikolu kellu ton ironiku". Issa dina d-dikjarazzjoni, li tirrispekkja dak li jhoss kull min jaqra l-artikolu, hi appuntu l-qofol tat-teži ta' l-akkuža. Infatti, jekk hu ironiku allura t-tifhir ma hux tifhir genwin, u allura x'inhu hlief dak li prečižament qieghda tifhem il-Prosekuz-zjoni, čjoč ilii, minhabba li l-Ministru Mintoff, skond l-artikolicts, bu komun'sta, kien ikun irrižorju li hu jigi fdat bid-

dikasteru tal-Pulizija?

4. In-"nexus" bejn id-diversi partijiet ta' l-artikolu ma jistax hlief jiehu ghall-istess konklužjoni sostnuta mill-Prosekuzzjoni. Infatti, kieku wiehed kellu jissimetizza fi ftit kliem, iğifieri f'dawk sostanzjali u interdipendenti, l-artikolu inkriminat, ir-rizultat kien ikun dan li ğej — "Il-Ministru Minioff qal li ma jridx interruzzjonijiet minn membri tal-Partit Nazzjonalista li, skond id-Diary ta' Ciano, kienu jircievu fondi mill-Gvern Taljan; min jaf x'jinkixef dwar Komunisti Maltin kieku Tozliatti jiddec'di jippublika d-Diary tieghu; dak id-Diary, kieku publikat, jista' wkoll jixhet dawl fuq kemm tiswa xhieda b'ğurament, ghax il-komunisti ghandhom idejiet

strani dwar guramenti; xi dnub Dr. Boffa ma jinnominax lil Mintoff bhala Ministru tal-Pulizija, ghax, kieku dan, bravu u attiv, malajr jaqbadhom". Malli wiehed jirrifletti li x-xhieda b'gurament hi dik tal-Ministru Mintoff, fis-sens li hu mhux komunista, immedjatament jidher in-ness logiku bejn id-diversi partijiet ta' l-artikolu fl-'innuendo'' taghhom kif fuq rilevat. Minghajr l-interpretazzioni ta' l-'innuendo'', l-artikolu jitlef is-sens tieghu kollu. Dak li jaghtih sens hu appuntu li 'ating'' tieghu ghad-dannu tal-Ministru Mintoff;

- 5. Iżda mhux biss hemm, minn fomm l-imputat, l-ammissjoni tat-ton ironiku ta' k-artikolu, imma, fit-tarf ta' l-artikolu, hemm kliem li bihom l-artikolista jfisser čar li hu artikolu, hemm kliem li bihom l-artikolista jfieser čar li hu ma riedx ighid dak li apparentement qal, imma ried jinsinwa l-kuntrarju, u ried li l-artikolu jinqara "between the lines". Dan hu s-sens tal-kliem "Poche parole al buon intenditore", li bihom jikkonkludi l-artikolu. Il-ghala "poche parole"? Il-ihala "al buon intenditore"? Ir-risposta hi illi dawn il-kliem j'gu wżati appuntu meta bniedem ma jkunx tkellem čar u direttament, imma jkun esprima ruhu b'riferenzi, sarkażmu, u allużjonijiet. L-artikolista, b'dawk il-kliem tattarf, wera l-preokkupazzjoni tieghu li l-qarrej jifhem li huwa kien qieghed jithaddet mhux sinčier, imma b'ironija. L-Odgers jiččita dečižjoni ta' Baron Pollock, meta jghid li "a word added at the end may altogether vary the sense of the preceding passage" (p. 114). F'dan il-kaž, anki minghair preceding passage' (p. 114). F'dan il-kat, anki minghajr dawk il-kliem konklužjonali, kien čar x'ried ighid l-artikolista; imma bihom hemm anki čara l-idea konfermatriči ta' sta; imma bihom nemm anki cara i-idea komermatilei sa l-artikolisfa stess. Dan hu ghalhekk każ li fih, kif fil-każ "Churchill vs. Gedney" (1889) 43 J.P. 47. "there was a passage in the document itself which shewed that the defendant was putting and desiring his correspondent to understand that he was putting, upon the lunguage used, the worst possible interpretation";
- 6. It-teži tad-difiža, kif kovkretata fix-xhieda ta' l-imputat, chandha fiha nnifisha l-incostenibilità taghha. L-imnutat ikkommenta kull paragrafu ghalih izolatament, u ma tax kaž tan "nexus" li hemm bejn id-diversi paragrafi. Hu veru li ghandu jigi apprezzat il-valur ta' kull paragrafu; im-

ma i-krist inkriminat ghandu jiği valutat "as a whole". "The jury", qal Lord Ellenhorough C.J. in "R. v. Lambert and Perry", 2 Camp. 398, "should not dwell on isolated passages, but judge of the publication as a whole". Biex l-artikolu jiği miftihem "innocenter", hemm bzonn li jiği distruct in-"nexus" ta l-artikolu li, kif inhu car, ma jistax - u ma ghandux jiği distruct;

L-imputat, fix-xh'eda tieghu, elabora dak li fehem hu. Izda dak li seta' fehem hu ma jfisser xejn, ghal dawn ir-

rağunijiet :--

- a) Dak li kellu f'rasu l-imputat ma hux materjali ghall-krž. "What meaning the speaker intended to convey is immaterial in ali actions of defamation" ("Haire vs. Wilson", 9 B. & C. 645". "Words", qal f'sentenza ohra (dik "Hank'nson vs. Bilby", 16 M. & W. 445), "cannot be construed according to the secret intent of the speaker". Kif josserva opportunatament l-Odgers (p. 109):— "The question, therefore, is always how were the words understood by those to whom they were originally published. We must assume that they were persons of ordinary intelligence. We must assume too that they gave to ordinary English words their ordinary English meaning, to local or technical phrases their local and technical meaning. That being done, what meaning did the whole passes'e convey to an unbiassed mind?"
- b) Ma tehtiegx, f'kazijiet ta' libell, il-prova ta' l-intenzioni deliberata li l-imputat kellu li jingurja lill-iehor. Irraguni hi cara, u tigi hekk spjegata mill-Folkard (loc. cit. p. 293):— "For if a man wilfully does an act likely to occarion mischief to another, and to subject him to diagrace, obloquy, and temporal damage he must, in point of law as well as morals, be presumed to have contemplated and intended the evil consequences which were likely to ensue";
- a) Apparti dan, kif argutament josserva l-Frola, f'każ (k'f inhu dan) ta' kliem b'ton ironiku, l-intenzjoni malizzjuża hi intiża fl-istess ironija. "Torna poi evidente", ighid dak l-awtur, "che nel caso di ironia e di sarcasmo insito deve avensi, e non deve più altrimenti dimostrarsi, il dolo dell'autore; in quanto che quello studio posto nell'inventare o con-

traffare il significato naturale delle parole, dando loro aspetto innocuo, mentre velano l'ingiuria, troppo apertamente fa conoscere la matizia dell'agente, senza uopo di altra maggior prova circa l'intenzione delitmosa" (p. 290, loc. cit.);

Ma hemma dubju, ghalhekk, li r-riferenza kienet ghall-

Ministru Mintoff:

Leaddebiti huma bla dubju ingurjuži;
Leimputazzjoni li x-xhieda tal-Ministru Mintoff mhix tali
ii wiehed jaghmel as-enjament fuqha hi čertament ingurjuža, ghaliex tirrendih kapači mhux biss ta' "peccatum grave", mill-punto di vista tal-morali, imma anki tad-delitt ta' sperg'ur taht il-ligi pozitiva;

L-imputazzjoni illi hu komunista hi ugwalment ingur-juža. Il-karattru ingurjuž ta' din il-kelma ga gie ritenut (''semble'') f'sentenza tal-Qrati Ingliži ta' l-1926 (Burns and others vs. Associated Newspapers Co. Ltd. (1926) 42, T.L.

R. 37. Astbury J.):

Il-lum il-gurnata, in vista ta' l-ižvilupp tas-sitwazzjoni mondjali, langas jista' jkun hemm kwistjoni dwar dagshekk. Issa li d-d'nja prattikament iddividiet ruhha f'žewg blokki, wiehed dak tal-Komunižmu u l-iehor dak ted-Demokrazija, intiža l-kelma "demokrazija" fis-sens veru taghha, issa li l-Komunisti huma, b'kunsens unanimi, konfermat dan l-ahl-Komunisti huma, b'kunsens unanimi, konfermat dan l-ahhar bid-dikjarazzjoni esplicita tal-kapijiet tachhom, bhal ma
huma Togliatti u Thorez, kunsidrati bhala ko-operaturi potenzjali, f'każ ta' bżonn, tal-Forzi Armati tas-Soviet kontra
r-regim demokratiku ta' pajjiżhom, issa li l-forzi tal-Komuniżmu huma dikiarati mill-Knisja bhala diretti kontra l-Kristjaneżmu, l-epitetu "komunista", u l-kliem li jimportaw
li wiehed hu in kontatt mal-partit komunista, huma ekwipollenti ghall-imputazzjoni li wiehed hu traditur potenzjali ("a
potential fifth columnist") u anti-religiuż — haga li, del
resto, hi dikjarata fi-istess artikolu bic-citazzjoni ta' kliem li
ntgalu mill-Attorney General Ingliż Sir Hatley Shawcross;
Il-gravita ta' dina l-inguria a'intendi tikher meta tkun

Il-gravità ta' dina l-ingurja s'intendi tikber meta tkun diretta, kif inhi f'dan il-kaz, kontra Ministru tal-Kuruna;

Ghalhekk fil-meritu, v ghar-ragunijiet premessi, is-sentenza hi sesvoza:

Kwantu ghall-piena, hu principju tal-liği li fuq appell ta' l-imputat din ma tistax tiği aggravata, u l-Qorti ta' l-Appell ma tistax izzidha, ankorke jidhrilha li tkun miti. F'dan il-kaz dina l-Qorti ma hija qioghda tesprimi (ghaliex mhix imsejha biex tesprimi) ehda ğudizzju dwer l-entita tal-piena, iidli, sabiex ma jiğix argumentat mill-konferma tas-sentenza iidli l-Imballef sedenti talvolta jaqbel ma' dak li rritjena l-Magistrat, illi ejoè, il-fatt li, fl-opinjoni ta' l-imputat, editur ta' hamsa u ghoxrin sena esperjenza, l-artikolu ma kienx li-belluz, jista' jikkostitwixxi cirkustanza attenwanti, l-istess Imballef sedenti jhoss li hu ma jaqbelx ma' dan il-principju; anzi jidhirlu illi l-esperjenza ta' snin tista' pjuttest taggrava, fis-sens li kien ikun aktar facili li wiehed jinduna bix-xorta libelluza tal-kitba inkriminata;

(that dawn il-motivi, u fis-sens taghhom;

Dina l-Qorti ta' l-Appell tiddecidi;

Billi tichad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata.